

نظریه (ش.ش)

نظریه (ش.ش) عبارت است از **نگرشی علمی و جمع بندی شده** که می تواند، یک یا چند سلسله پدیده متفرق در **عالم ذهن یا عین** را در قالب یک دیدگاه جامع و منسجم، تبیین و توجیه کند. نظریه باید و شاید ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

□ انسجام درونی و بیرونی (خود نقیض و دیگر نقیض نباشد)

□ حتی المقدور ساده و حتماً صرفه‌جو باشد (در توضیح خود)

□ قابل اثبات و چالش پذیر باشد

□ جلو رونده باشد (جلو رفتن از نتایج نظریه‌های قبلی)

نظریه‌ها، در ساحات خود، در برابر موارد استثناها و آنچه از روح نظریه تخلف دارد، مسؤول اند. بخلاف دیدگاه برخی، لازم نیست نظریه، کاربردی باشد. نظریه‌ها همه، هم وزن نیستند. مثلاً نظریه‌هایی که از راه استقراء فراهم می آیند، احتمالاً ارزش کمتری دارند تا نظریه‌ای که مبتنی بر امور عقلی و بویژه وحیانی است. نظریه بخودی خود نافی قطعیت نیست و دلالت بر محتمل بودن ندارد.

مثال

□ نظریه معجزه بودن قرآن

❓ نظریه بی‌نظمی و آنتروپی

❓ نظریه تعادل نش

و نظریات نگارنده که آستان بوس اندیشمندان مومن است:

♠ نظریه ظهور از رجایی

♠ نظریه معرفت‌شناسی رجاء

❓ نظریه ذره‌ای کهکشان سان بودن علم